

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Olgy Stránské a soudců Mgr. Ing. Petra Šuránka a Mgr. Jana Čížka ve věci

navrhovatelky: **D. F.**
bytem x

proti

odpůrcům: **1) Přípravný výbor pro konání místního referenda v obci Všenory**
zastoupen zmocněncem Ing. M. M.
bytem x

2) obec Všenory
sídlem U Silnice 151, 252 31 Všenory

o návrhu na vyslovení neplatnosti hlasování a rozhodnutí v místním referendu konaném v obci Všenory ve dnech 12. a 13. 1. 2018

takto:

I. Návrh se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Navrhovatelka se návrhem podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. c) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jenž byl soudu doručen dne 23. 1. 2018, domáhá s odkazem na § 58 odst. 1 písm. a) zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místním referendu“) vyslovení neplatnosti hlasování a neplatnosti rozhodnutí v místním referendu konaném v obci Všenory ve dnech 12. a 13. 1. 2018.
2. Navrhovatelka návrh odůvodňuje tím, že místní referendum se konalo ve dvou dnech souběžně s prvním kolem volby prezidenta republiky, ačkoliv volba prezidenta republiky není uvedena v taxativním výčtu věty druhé ustanovení § 5 odst. 1 zákona o místním referendu a proto bylo namístě v souladu s větou první téhož ustanovení konat místní referendum v jednom dni. Toto zjevné porušení zákona mohlo mít nepochybně vliv na počet osob, které se místního referenda účastnily a hlasovaly v něm, a tedy i na splnění podmínek pro platnost a závaznost rozhodnutí stanovených v § 48 zákona o místním referendu. Protože nelze zjistit, kolik osob v který den a jakým způsobem hlasovalo, jsou podle navrhovatelky výsledky místního referenda nepřezkoumatelné a hlasování a rozhodnutí v něm musí být neplatné.
3. Obec se k návrhu nevyjádřila, pouze předložila listiny dokumentující vyhlášení a průběh místního referenda.
4. Přípravný výbor prostřednictvím svého zmocněnce vyjádřil nesouhlas s podaným návrhem a navrhl jeho zamítnutí. Uvádí, že možnost konání místního referenda ve dvou dnech vyplývá z jazykového výkladu věty druhé § 5 odst. 1 zákona o místním referendu a

odkazuje též na závěry odborné literatury. Poukazuje dále na to, že odborná veřejnost i judikatura soudů ze smyslu předmětného ustanovení dovodila, že je žádoucí, aby se místní referendum konalo ve stejném termínu jako volby a ve stejné časové délce [odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 31. 10. 2012, č. j. Ars 2/2012-43, publikovaný pod č. 2799/2013 Sb. NSS, a na usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 30. 7. 2010, č. j. 44 A 62/2010-19, č. 2158/2010 Sb. NSS, a ze dne 13. 9. 2012, č. j. 50 A 15/2012-71]. Poukázal konečně též na usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 5. 11. 2012, č. j. 57 A 75/2012-101, v němž byla analogicky dovozena i možnost vyhlásit místní referendum i na dobu konání volby prezidenta republiky.

5. Z podkladů předložených obcí soud ověřil, že zastupitelstvo odpůrkyně 2) skutečně vyhlásilo usnesením č. 19 ze dne 24. 11. 2017 pod bodem V předmětné místní referendum na dobu konání prvního kola volby prezidenta republiky ve dnech 12. a 13. 1. 2018. Ze zápisu o průběhu a výsledku hlasování ze dne 13. 1. 2018 dále vyplývá, že předmětné místní referendum v uvedených dnech skutečně též proběhlo a rozhodnutí v něm je platné a závazné.
6. Z výtisku elektronické úřední desky předložené navrhovatelkou dále soud ověřil, že výsledky místního referenda byly vyhlášeny dne 13. 1. 2018, z čehož vyplývá, že návrh byl podán včas v desetidenní lhůtě stanovené v § 58 odst. 2 zákona o místním referendu. Nikdo nepopírá ani skutečnost, že navrhovatelka byla osobou oprávněnou k hlasování v místním referendu. Procesní podmínky projednání návrhu tak byly splněny.
7. Soud se proto zabýval důvodností podaného návrhu, přičemž dospěl k závěru, že návrh důvodný není. Navrhovatelka má pravdu v tom, že zákon o místním referendu v ustanovení § 5 odst. 1 výslovně s možností konání místního referenda ve dvou dnech souběžně s volbou prezidenta republiky nepočítá. Podle tohoto ustanovení se hlasování v místním referendu *„koná v jednom dni. Koná-li se hlasování v místním referendu současně s volbami do zastupitelstev obcí, do zastupitelstev krajů, do některé z komor Parlamentu České republiky nebo do Evropského parlamentu, koná se ve stejnou dobu, která je stanovena pro konání voleb.“*
8. Jazykový výklad zákona však představuje pouze prvotní přiblížení obsahu zákonné normy a je třeba jeho správnost ověřit dalšími výkladovými metodami. Blíže se k tomuto ustanovení vyslovil NSS právě v rozsudku ze dne 31. 10. 2012, č. j. Ars 2/2012-43, č. 2799/2013 Sb. NSS. V tomto rozsudku, jímž NSS vyhlásil místní referendum v městské části Praha 7 v termínu prvního kola prezidentských voleb v lednu 2013 - tedy v pátek 11. 1. a v sobotu 12. 1. 2013, volební senát NSS v bodě 80 odůvodnění konstatoval následující: *„Podle § 15 zákona o místním referendu se místní referendum musí konat nejpozději do 90 dnů po dni jeho vyhlášení. Co se týče doby a termínu hlasování v místním referendu, odborná literatura se přiklonila k názoru, že je-li místní referendum vyhlášeno společně s volbami, koná se po oba dva dny voleb. Zatímco jazykový výklad § 5 odst. 1 zákona o místním referendu nevylučuje obě varianty, teleologický výklad § 5 odst. 1 vede k jednoznačnému upřednostnění místního referenda ve dvou dnech. Smysl ustanovení totiž spočívá v tom, aby voliči, kteří chtějí volit ve volbách i v místním referendu, nemuseli eventuálně vážit do volebního objektu dvojí cestu. Při omezujícím výkladu by však došlo k naprosto nerovnovážnému rozložení mezi dvěma dny voleb, v důsledku čehož by den voleb spojený s místním referendem byl výrazně atraktivnější než ten druhý. Zásadní je i aspekt informovanosti a připravenosti občanů, pro které je společný termín srozumitelný a příhodný (blíže viz Rigel, F. Zákon o místním referendu s komentářem a judikaturou, Praha : Leges, 2011, s. 50-51).“*

9. Závěry tohoto rozsudku NSS shledal ústavně konformními i Ústavní soud, který v dané věci odmítl ústavní stížnost zastupitelstva Městské části Praha 7 jako zjevně neopodstatněnou a konstatoval, že „[s]kutečnost, že § 5 odst. 1 zákona č. 22/2004 Sb. výslovně neuvádí, že hlasování v místním referendu lze konat současně také s volbami prezidentskými, nečiní napadené rozhodnutí Nejvyššího správního soudu protiústavním. Ústavní soud v této souvislosti poukazuje [na skutečnost], že v době přijetí zákona č. 22/2004 Sb., nebyl prezident volen přímou volbou, ale Parlamentem ČR, takže se volby a místní referendum nemohly konat společně (...) Rozšiřující výklad zákona, jak jej podává Nejvyšší správní soud, nelze považovat za interpretační excés, který by byl racionálně neobhajitelný a nacházel se ve zjevném rozporu s obecně uznávanými zásadami právní logiky a argumentace. Nejde o výraz interpretační libovůle, který by představoval porušení základního práva stěžovatele.“
10. S uvedenými závěry se shoduje i soud zdejší. Smyslem druhé věty ustanovení § 5 odst. 1 zákona o místním referendu je podpořit reprezentativnost (a tím i dosažení platného a závazného) hlasování v místním referendu tím, že v případech, kdy již probíhá hlasování ve volbách, jež je tradičně v České republice rozděleno do dvou dnů, se umožňuje konat místní referendum v těchto dvou dnech, aby tak bylo dosaženo co nejvyšší účasti občanů v takovém hlasování. Toto ustanovení vyjmenovává veškeré volby a hlasování, které v době přijetí zákona přicházely do úvahy, a dává tím najevo, že se nejedná o pouhý taxativní výčet několika z více se nabízejících možností, jak by se mohlo jevit na první pohled. Legislativně technická nedokonalost použití jmenného výčtu namísto obecné formulace se posléze ukázala v souvislosti s přijetím zákona č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky), neboť zákonodárce opomenul v této souvislosti do tohoto výčtu doplnit i dny, v nichž se koná volba prezidenta republiky. Tomu, že nešlo o záměr, napovídá i absence takových úvah v důvodové zprávě k zákonu o volbě prezidenta republiky. Za daných okolností je tedy plně namístě použít rozšiřujícího výkladu a vztáhnout možnost dvoudenního hlasování podle druhé věty § 5 odst. 1 zákona o místním referendu i na dny, v nichž se koná (později uzákoněná) přímá volba prezidenta republiky. Pokud tedy proběhlo hlasování v místním referendu v obci Všenory ve dnech 12. a 13. 1. 2018, nebyl tím porušen žádný právní předpis. Návrh na vyslovení neplatnosti hlasování nebo rozhodnutí v místním referendu tudíž není důvodný, a soud jej proto zamítl.
11. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něž v řízení ve věcech místního referenda nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.
12. Usnesení bude doručeno účastníkům řízení. Současně bude vyvěšeno na úřední desce soudu; usnesení nabývá právní moci již dnem vyvěšení (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 14. února 2018

Olga Stránská v. r.
předsedkyně senátu